

Rauhanliitto
Fredsförbundet

SUOMI RAUHAN- RAKENTAJAKSI

Rauhanpoliittinen ohjelma

Lue lisää:
rauhanliitto.fi

Rauhanpolitiikan ydin

Rauhaan ei ole tietä, rauha on tie.

Mahatma Gandhi

IHMISKUNTA VOIDAAN pelastaa yhteistyöllä ja väkivallattomilla ratkaisuilla totaaliselta tuholta. Ihmiskunnan suurimmat uhat ovat globaali ilmastonmuutos ja ydinsota. Rauha on väkivallattomaan yhteistyöhön perustuvaa yhteiskunnallista kehitystä paikallisella, valtiollisella ja globaalilla tasolla, ei ainoastaan aseellisten konfliktien poissaoloa.

Rauhanliiton näkemys rauhasta ja rauhan rakentamisesta perustuvat yhteistyöhön, sopimiseen ja väkivallattomiin ratkaisuihin. Väkipolta ja sotilaallinen voimankäyttö tai niiden varaan rakentaminen ei koskaan tuota kestävää rauhaa ja turvaa.

Rauhanpolitiikka perustuu avoimiin kansainvälisiin suhteisiin, vahvaan yhteistyöhön ja kansallisten vastakkainasettelujen välttämiseen sekä aktiiviseen toimintaan kansainvälisessä sääntöpohjaisessa yhteistyössä. Suomi toimii erityisesti lähialueilla, Euroopan unionissa ja YK:ssa unohtamatta Arktista aluetta.

Kaiken toiminnan lähtökohtana tulee olla

- Ihmisoikeuksien ja fyysisen koskemattomuuden kunnioittaminen
- Taloudellisen ja sosiaalisen tasa-arvon edistäminen
- Väestö- ja yksilötasoisien oikeudenmukaisuuden edistäminen
- Sananvapauden turvaaminen sekä tiedotusvälineiden vapaus ja riippumattomuus
- Demokratian kunnioittaminen, edistäminen ja kehittäminen sekä yksinvaltaisten valtakanteiden vastustaminen
- Väestöryhmien vastakkainasettelun ennalta ehkäiseminen ja välttäminen
- Arjen väkivallan vastustaminen.

Turvallisuus

PERINTEINEN TURVALLISUUSPOLIITTINEN päätöksenteko rajautuu ulko- ja puolustuspolitiikkaan. Ulkosuhteiden hoitamisen ymmärretään lujittavan ympäristön vakautta ja estävän turvallisuutta uhkaavien vaaratekijöiden muodostumista. Päämääränä on valtion suvereniteetin turvaaminen ja poliittinen toimintavapaus.

Perinteisen turvallisuuspolitiikan rinnalle on nostettu yhä enemmän kokonaisturvallisuus. Valtionneuvoston periaatepäätöksessä (5.12.2012) kokonaisturvallisuus määritellään tavoitetilaksi, jossa yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat ovat hallittavissa. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot muodostuvat asioista, jotka pitävät turvallisen arjen rattaat pyörimässä. Näitä ovat esimerkiksi toimiva oikeuslaitos, riittävä rajavartiointi, sujuva liikenne ja puhdas elinympäristö.

Inhimillinen turvallisuus perustuu kokonaisvaltaiseen turvallisuuskäsitykseen, joka kattaa arjen tilanteet väkivallattomuudesta valtioiden väliseen vuoropuheluun. Kansallinen ja yksilöllinen turvallisuus nähdään yhtenä kokonaisuutena. Tämä korostaa valtiollisen suvereniteetin, globaalien instituutioiden sekä legitiimin hallinnon merkitystä.

YK on kutsunut inhimillisen turvallisuuden työtä ”työksi, jonka tavoitteena on varmistaa, että ihmiset voivat elää ilman puutetta ja pelkoa”. Tämä tarkoittaa, että väkivaltaa ei esiinny missään muodossa eikä ketään kohtaan.

YK:n päätöslauselmassa Nuoret, Rauha ja Turvallisuus (2250) todetaan, ettei pysyvää rauhaa voi olla ilman nuorten osallisuutta ja tukea. Rauha edellyttää kaikille osallisuutta yhteiskunnassa ja tulevaisuuden mahdollisuuksia, kuten töitä, koulutusta, ja turvaa mielivaltaiselta sortolta. On oleellista, että myös kaikki sukupuolet huomioidaan rauhan rakentamisessa ja rauhaa ylläpidettäessä. YK:n turvallisuusneuvosto on kiinnittänyt huomiota naisten ja tyttöjen asemaan konflikteissa ja konfliktien ratkaisemisessa päätöslauselma 1325 ”Naiset, rauha ja turvallisuus”.

Inhimillistä yhteistä turvallisuutta edistetään rauhanpolitiikalla, ei asevarusteluun

ja vastakkainasetteluun perustuvalla turvallisuuspolitiikalla.

Rauhanliitto haluaa politiikan keskiöön käsityksen *yhteisestä turvallisuudesta*. Tämän tavoitteen tulee olla Suomen turvallisuuspolitiikan keskiössä. Yhteinen turvallisuus käsitteenä määriteltiin Olof Palmen komission raportissa jo vuonna 1982 ja ajantasaistettiin vuonna 2022¹. *Yhteinen turvallisuus* -käsite lähtee siitä, että valtioiden ja kansojen yhteistyö tuottaa ihmisten toivomaa turvallisuutta siinä, missä sotilaallinen kilpailu ja pelote ovat epäonnistuneet.

Yhteinen turvallisuus perustuu seuraaviin peruseriaatteisiin:

- Kaikilla ihmisillä on oikeus turvallisuuteen: vapauten pelosta ja vapauten puutteesta.
- Kansakuntien ja kansojen välisen luottamuksen rakentaminen on rauhanomaisen ja kestävästä ihmiselämän perusta.
- Yhteistä turvallisuutta ei voi rakentaa ilman ydinaseriisuntaa, tavanomaisten aseiden määrien vahvaa rajoittamista ja sotilasmenojen vähentämistä.
- Maailmanlaajuinen ja alueellinen yhteistyö, monenkeskisyys ja oikeusvaltioperiaatteet ovat ratkaisevan tärkeitä vastattaessa maailman haasteisiin.
- Vuoropuhelun, konfliktien ehkäisyn ja luottamusta lisäävien toimien on korvattava aggressio ja sotilaallinen voima ristiriitojen ratkaisukeinona.
- On saatava aikaan parempaa sääntelyä, vastuullisempaa hallintoa, kansainvälistä oikeusjärjestelmää vahvistettava ja näitä myös laajennettava kattamaan uutta sotilaallista teknologiaa myös kyberavaruuden, ulkoavaruuden ja ”tekoälyn” alueilla.

Sotilaallinen varustautuminen ja ydinaseuhkaan vetoaminen eivät ole estäneet sotia. Pysyvän rauhan lähtökohtana tulee olla ihmisten ja kansojen väliseen luottamukseen perustuva vastakkainasettelun vähentäminen ja globaali yhteistyö.

¹ <https://commonsecurity.org/about-common-security-2022/>

Uuden Yhteisen turvallisuuden raportin ”Common Security 2022” tuotti Kansainvälinen ammattiliittojen keskusliitto (ITUC), kansainvälinen rauhantoimisto (IPB) ja Olof Palme International Center

Muuttuva toimintaympäristö

TURVALLISUUSYMPÄRISTÖ ON murroksessa.

Viime vuosina koettu kymmeniä sotia ja aseellisia konflikteja eri puolilla maailmaa. Euroopassa puhjennut Ukrainan sota on erityisen vaarallinen, sillä hyökkäyssodan aloittanut osapuoli on maailman toinen johtavista ydinasevalloista.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan romutti keskinäiseen luottamukseen perustuvaa eurooppalaista turvallisuus- ja yhteistyöjärjestystä. Se kärjistää vakavasti globaalia geopolittista vastakkainasettelua ja vaurioittaa sääntöpohjaista monenkeskistä yhteistyöjärjestystä.

Globaali taloudellisen vallan keskittyminen ja suurvaltakilpailun kiihtyminen myös maailmantaloudessa ja -kaupassa uhkaavat demokratiaa ja vaikeuttavat YK:n globaaliagendan toteuttamista. Suurvaltojen keskinäisen taloudellisen kilpailun kiristyminen kasvavan protektionismin kautta heikentää eniten globaalin etelän köyhimpien maiden asemaa ja selviytymismahdollisuuksia.

Myös tiedonvälityksen vapautteen kohdistuu vakavia sekä poliittisia että taloudellisia uhkia. Ukrainan sota osoittaa jälleen kerran vapaan tiedonvälityksen rajoittamisen merkityksen kansalaisten tiedonsaannille. Median roolia ja kytköksiä poliittiseen ja taloudelliseen valtaan on seurattava tarkoin ja kriittisesti.

Kiinan taloudellinen ja sotilaallinen voimistuminen koetaan uhkaksi länsimaissa. Tämä on kiihdyttänyt suurvaltojen välistä valtataistelua. Suurvaltopoliittisessa kilpailussa pienempien maiden päätöksentekijöihin kohdistuu erilaisia painostuskeinoja ja taloudellista ohjausta.

Yhdysvaltojen sotilaallisen läsnäolon kasvu Etelä-Kiinan merellä ja muualla Tyynellämerellä koetaan Kiinassa sotilaalliseksi uhaksi. Pienemmissä Aasian maissa koetaan uhkana niin Kiinan kuin Yhdysvaltojenkin alueella voimistunut sotilaallinen vastakkainasettelu. Näissä maissa ratkaisuna Kaakkois-Aasian turvallisuuteen ei pidetä Pax Sinicaa (Kiinan rauha) tai Pax Americanaa, vaan kaikkien yhteistä Pax Asianaa, jossa minkään maan alueellista tai valtiollista koskemattomuutta ei uhata.

Euroopan unionin jäsenmaihinsa tuoma vakaumus on osoitus talouden ja sosiaalisen toiminnan keskinäisestä riippuvuudesta. Venäjän hyökkäys Ukrainaan osoitti, että taloudellinen keskinäisriippuvuus ei yksin riitä takaamaan

rauhaa eikä estä konfliktien syntyä, jos ensisijaisena tavoitteena on yksinvaltaisten päätöksentekijöiden oma etu.

On ymmärrettävä myös kriisien ja sotien polkuriippuvuus. Sodan ja kriisit jättävät aina jälkensä myös seuraaviin sukupolviin. Viholliskuvat säilyvät senkin jälkeen, kun aseet vaikenivat. Pysyvää rauhaa ei rakenneta aseilla voitettujen tai hävittyjen sotien raunioille.

Uhat yhä globaalimpia

Kylmän sodan jälkeinen asevalvonta- ja aserajoitussopimusten aikakausi on päättymässä ja asevarustelu on kiihtynyt.

Aikaisempaa vahvemmin ydinasepelotteeseen perustuva maailmanjärjestys tulee olemaan tasapainottomampi ja räjähdysherkempi kuin kylmän sodan aikana rakennettu. Elämme tilanteessa, jota on jo monesti arvioitu vuoden 1962 Kuuban kriisiä vaarallisemmaksi. YK:n pääsihteeri Guterrez totesi kesällä 2022 ydinsulkusopimuksen tarkistuskonferenssin avauspuheessaan, että olemme selviytyneet ydinaseuhasta vain hyvällä onnella, ja ettei hyvään onneen luottaminen ole strategia, eikä se ole tae siitä, etteivät geopolittiset vastakkainasettelut ylikuumene ja muutu ydinasekonfliktiksi.

Kaikki yhdeksän ydinasevaltiota modernisoivat ydinasearsenaalejaan. Samaan aikaan kehitetään uusia asejärjestelmiä. Avaruuden valjastaminen sotilaskäyttöön, autonomiset aseet, erilaiset hybridisodankäynnin muodot yhdessä suurten ydinasevarastojen kanssa muodostavat kasvavan uhkan ja uuden varustelukierteen. Asevarusteluun käytetyt resurssit ovat poissa muilta politiikan alueilta.

Uudet ei-sotilaalliset uhat ovat yhä globaalimpia. Ilmastonmuutos koskee koko maailman väestöä ja erityisen voimakkaasti kehittyviä maita. Sään ääri-ilmiöt lisääntyvät ja aiheuttavat suuria inhimillisiä ja taloudellisia menetyksiä. Luonnon monimuotoisuuden vähentyminen, kuivuus ja valtamerien pinnan kohoaminen jäätiköiden sulamisen myötä aiheuttavat ongelmia ruokahuollolle ja lisäävät pakolaisuutta.

Globaali matkustamisen kasvu on lisännyt ja nopeuttanut tartuntatautien leviämistä. Pandemiat aiheuttavat yhä laajempia uhkia, kuten koronapandemia osoitti. Rokotteiden ja lääkkeiden saatavuus kohdistuu

epätasa-arvoisesti kehittyneisiin ja kehittyviin maihin.

Väestön ikääntyminen on osoitus hyvinvoinnin ja terveyden parantumisesta, mutta samalla yhä useammassa kehittyneessä maassa koetaan työvoimapulaa. Ikärakenteen muuttuminen edellyttää panostuksia työllisyyteen, sosiaali- ja terveystalouteen sekä koulutukseen.

Energian saannin turvaaminen on haavoittuvaa, kuten Ukrainan sodan seurauksena syntyneet energian saatavuusongelmat osoittavat. Öljyn saatavuuden turvaaminen on muokannut kehittyneiden maiden suhteita esimerkiksi Lähi-itään. Energian saatavuuden turvaaminen on ollut tärkeämpää kuin demokratian edistäminen. Länsimaisen hyvinvoinnin turvaaminen on merkinnyt yhteistyötä epädemokraattisten ja

taloudellisesti epätasa-arvoisten maiden kanssa kolonialismin ajoista lähtien.

Lähes kaikkien kriisien syynä on lopulta ihmisten epäoikeudenmukainen kohtelu ja epätasa-arvoinen asema. Valtavat tuloerot aiheuttavat jännitteitä. Myös eri väestöryhmien vastakkainasettelu sukupuolen, kansallisuuden, rodun, syntyperän, sukupuolisen suuntautuneisuuden, uskonnon tai vammaisuuden perusteella ruokkii konfliktien syntymistä.

Inhimillisiin eroihin perustuvat ristiriitallanteet eskaloituvat usein hyvin helposti väestöryhmien väliseksi selkkauksiksi tai jopa sodiksi. Vallassaolijat hyödyntävät isänmaallisuutta ja uskonnollisuutta omien etujensa ajamiseen. Eri väestöryhmien syyllistämistä ja pelottelua käytetään laajasti konfliktien lietsonnassa.

Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen ja toimijat

4.1 Globaalit toimijat

Rauhanliitto korostaa sopimus- ja sääntöpohjaista kansainvälistä yhteistyötä. Vain kehittämällä jatkuvasti kansainvälisten järjestöjen yhteistyötä voidaan estää globaalit kriisit. Kansainvälisen yhteistyön ei tule perustua sotilaalliseen voimapolitiikkaan ja voimankäyttöön.

Rauhanliitto ei kannata sotilasliittoja. Rauhan turvaamisessa ja konfliktien ehkäisyssä voidaan käyttää voimakeinoja ainoastaan YK:n peruskirjan ja yhteisesti sovittujen pelisääntöjen mukaisesti olosuhteiden vakauttamiseksi ja rauhanneuvottelujen aikaansaamiseksi.

Kansainvälisillä sopimuksilla on pyrittävä rajoittamaan uusien, entistä vaarallisimpien asejärjestelmien, kuten täysin autonomisten asejärjestelmien kehittämistä ja käyttöönottoa, ydinasevarastojen modernisointia sekä laitonta asekauppaa.

Ydinsodan uhka on torjuttava ja ydinaseuhkailu on selkeästi kiellettävä. Ydinaseiden hallussapito vaatii vastuullisuutta ja sopimuksia ydinasevaltioiden ja erityisesti kolmen ydinasesuurvallan välillä. Ydinaseiden ensikäytön optiosta tulee luopua. Pidemmällä aikavälillä on luotava maailmanlaajuinen tiekartta, joka tähtää ydinaseiden täydelliseen hävittämiseen ja kieltämiseen. Eräs keskeinen väline on ydinaseettomien vyöhykkeiden vahvistaminen ja laajentaminen.

YK:n kyky toimia käynnissä olevien sotien rauhanomaisten ratkaisujen puolesta on osoittautunut heikoksi. YK:n roolia rauhan ylläpitäjänä sekä asevalvonnassa ja laittoman asekaupan estämisessä on vahvistettava. YK:n toiminta vaatii uudelleen organisointia. YK:n sisäisiä toimintatapoja on kehitettävä ja turvallisuusneuvoston sääntöjä on uudistettava siten, ettei sen yksittäinen jäsenmaa pysty estämään järjestön päätöksiä. YK:n toimintakyvyn elvyttäminen ja toiminnan uudistaminen luovat pohjaa globaalien kriisien ratkaisuun ja hallintaan.

YK:n Agenda 2030:ssa hahmotetaan globaalit uhat ja ratkaisumallit. Agendassa esitettyjen toimintojen tulee olla kansainvälisen yhteistyön perusta. Agendan on ohjattava YK:n alaisten järjestöjen työtä ihmisoikeuksien toteuttamiseksi ja demokratiakehityksen turvaamiseksi.

Maailmassa on useita taloudellisen yhteistyön järjestöjä, joilla on merkittävä vaikutus

kansainväliseen kehitykseen. Maailmanpankki, Kansainvälinen valuuttarahasto, Maailman kauppajärjestö WTO sekä OECD voivat päätöksillään niin halutessaan vaikuttaa sekä investointien ohjautumiseen että avun ja lainoituksen ehtoihin.

Ilmastomuutoksen torjuminen edellyttää, että kansainvälisen ilmastopaneelin selvitykset otetaan vakavasti huomioon poliittisessa päätöksenteossa. Yhteisesti sovittuja toimenpiteitä tarpeettoman kulutuksen vähentämiseksi, uusiutuvan energiatuotannon lisäämiseksi sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti tasapainoisia ratkaisuja tulee noudattaa.

4.2 Eurooppalaiset toimijat

Euroopan unionilla voi olla merkittävä rooli globaalien geopolitiittisen vastakkainasettelun hillitsemisessä sekä sääntöpohjaisen monenkeskisen yhteistyöjärjestyksen elvyttämisessä ja kehittämisessä. Tämä edellyttää uskottavan sisällön luomista ”strategisen autonomian” konseptille, jolla EU markkinoi globaalia rooliaan.

EU:n on pidettävä kiinni perusarvoistaan. EU:n on torjuttava päättäväisesti voimapolitiikan leviämistä. Venäjän hyökkäyssodan mahdollistaneen voimapolitiikan leviäminen ja sodan eskaloituminen olisi vakava turvallisuusuhka.

EU:n on kyettävä ylläpitämään toimivaa dialogia myös Kiinan, Intian ja muiden globaalien etelän suurten maiden kanssa sekä vahvistettava kumppanuussuhdettaan erityisesti Afrikan maiden kanssa.

EU:n yhteistyön Afrikan kanssa on perustuttava tasavertaisuuteen ja yhteisten etujen hakeamiseen siten, ettei vanha kolonialismin haamu nouse jälleen pintaan ja ettei Afrikka käännä Euroopalle selkänsä.

Euroopan unionin tavoitteena on ollut sitoa maat toisiinsa ensisijaisesti taloudellisin sitein rauhan ja vakauden turvaamiseksi Euroopassa. Tässä tavoitteessa EU on onnistunut suhteellisen hyvin. EU-yhteistyö on syventynyt, ja EU on laajentunut merkittävästi. EU:ssa tavaroiden, henkilöiden ja palvelujen vapaampi liikkuminen on tehnyt EU-kansalaisten kanssakäymisestä luonnollista ja vaivatonta.

EU:n tulisi noudattaa sekä sisäisessä että ulkoisessa toiminnassaan itse kirjaamiaan arvoja. Oikeusvaltioperiaatteet ovat olleet

uhattuna myös EU:n jäsenmaissa. EU:n tulee puuttua kaikin käytettävissään olevin taloudellisin ja oikeudellisin keinoin tähän kehitykseen.

EU on perustanut maaliskuussa 2021

Rauhanrahaston (EPF, European Peace Facility). Rahaston tarkoitus on tukea EU:n ulkopuolisten kriisien hallintaa ja konfliktien ehkäisyä puolustuksellisin ja sotilaallisin keinoin. EPF on nyt tukenut Ukrainaa sen puolustautuessa Venäjän hyökkäystä vastaan.

EU on näin syventänyt jäsenmaidensa sotilaallista yhteistyötä. Pelkona on, että EU:sta muodostuu vähitellen myös sotilaallinen liittoutuma, joka ajautuu aseellisiin konflikteihin EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Rauhanliiton näkemyksen mukaan EU:n tulisi pitäytyä allekirjoittamissaan arvoissa ja toimia näiden mukaisesti sekä sisäisesti ja ulkoisesti. EU:n tulisi kehittää kriisien ehkäisyä ja ei-sotilaallista kriisien hallintaa.

EU:n tulee vaatia hiilineutraalisuustavoitteen nopeampaa toteuttamista ja toimia itse edelläkävijänä uusiutuvien energialähteiden tutkimuksessa ja hyödyntämisessä. EU voi torjua myös taloudellisen eriarvoisuuden kärjistymistä ja toimia yhtenäisesti veroparatiisien sulkemiseksi sekä rahanpesun ehkäisemiseksi. Kansainvälisen ihmiskaupan torjunnassa EU:n on toimittava edelläkävijänä. Ukrainan sodan pakolaisten vastaanotto on osoittanut, että maahanmuuttajia pystytään ottamaan vastaan. Tältä pohjalta EU:n maahanmuuttopolitiikka on uudistettava.

Euroopan neuvosto on johtava eurooppalainen ihmisoikeusjärjestö, jolla on 46 jäsenmaata (niistä 27 EU:n jäsenmaita). Sen toiminta kattaa siten myös EU:n ulkopuoliset eurooppalaiset maat. Euroopan neuvoston jäsenmaat ovat allekirjoituksellaan sitoutuneet ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja demokratian suojelemiseen.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimien valvoo jäsenmaissaan yleissopimuksen täytäntöönpanoa. Euroopan neuvostolla olisi siten ollut mahdollisuus puuttua tiukasti ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja demokratian toteutumattomuuteen esimerkiksi Venäjällä ja Unkarissa.

Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut. Euroopan neuvoston asemaa ja välineitä puolustaa ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta on vahvistettava.

Pohjoismainen yhteistyö on toiminut monissa asioissa esimerkkinä myös EU:ssa. Vapaa liikkuvuus toteutui ensin Pohjoismaiden välillä ja sen jälkeen Schengen-alueella. Pohjoismaat ovat myös olleet aktiivisia ihmisoikeuskysymyksissä ja kehitysavun edistämässä. Pohjoismailla on edelleen vahva pohja toimia kansainvälisissä rauhanturvatehtävissä, kriisien hallinnassa ja ehkäisemisessä.

Pohjoismaiden tulee vahvistaa yhteistä globaalia politiikkaansa. Pohjoismaat voivat toimia YK:n kestävä kehityksen agendan edistämiseksi ja aseidenriisuntapolitiikan vahvistamiseksi sekä kehittää yhdessä rauhanomaisia toimintamalleja.

Venäjän sotilaallinen hyökkäys Ukrainaan on järkyttänyt eurooppalaista rauhanomaista kehitystä. Sotaa vastustavien venäläisten asemaa on tuettava ja esimerkiksi venäläisten aseistakieltäytyjien mahdollisuutta saada turvapaikka on turvattava/vahvistettava. Sodan loputtua myös Venäjä on saatava pidemmällä aikavälillä mukaan rauhanomaiseen kansainväliseen yhteistyöhön. Tässä yhtenä mahdollisuutena ovat Itämeren suojeleluun liittyvät kysymykset, jotka koskevat kaikkia Itämeren maita.

Arktisen neuvoston yhteistyön vahvistaminen on napapiirialueiden ympäristötuhojen estämiseksi välttämätöntä. Samoin Itämeren alueen kansalaisjärjestöjen yhteistyötä on tuettava, jotta Venäjällä saadaan uudestaan aikaan kolmannen sektorin kehitys.

Kansalaisjärjestöt toimivat monissa maissa heikompiosainten apuna, äänitorvena ja vertaistukena. Myös uskonnollisilla järjestöillä on merkittävä rooli kansalaisten identiteetin rakentamisessa. Kansalaisjärjestöjen kansainvälisen vuoropuhelun ja yhteistyön lisääminen on tehokas keino kriisien ehkäisyssä ja hallinnassa. Myös eri uskontokuntien vuoropuhelua on edistettävä ennakkoluulojen ja vastakkainasettelun torjumiseksi.

Suomalainen rauhanpolitiikka

RAUHANLIITTO SUHTAUTUU kielteisesti sotilasliittoihin. Tästä syystä Rauhanliitto vastusti Suomen liittymistä Natoon. NATO:n jäsenmaana Suomen on määriteltävä turvallisuuspolitiikkamme perusteet.

Rauhanliitto pitää seuraavia lähiajan toimenpiteitä välttämättömänä

- Suomi ei salli omalla alueellaan ydinaseita
- Suomeen ei perusteta Naton tukikohtia
- Suomi liittyy ydinaseet kieltävään sopimukseen
- Suomi ajaa avaruuden sotilaallisen varustautumisen sekä autonomisten aseiden kieltoa
- Suomi pyrkii kaikin keinoin edistämään laitoman asekaupan rajoittamista ja kieltoa

Suomen tulee toimia joukkotuhouhaseiden leviämisen ehkäisemiseksi ja allekirjoittaa ydinaseiden kieltoa koskeva sopimus.

Suomen tulee kehittää kansallista osaamistaan siten, että maa voi toimia ydinaseiden sekä kemiallisten ja biologisten aseiden leviämisen estämiseksi. Suomen on edistettävä ydinturvaa sekä torjuttava kemiallisten, biologisten ja radiologisten aseiden käyttöä sekä ydinaseuhkaa. Suomen tulee myös edistää autonomisten asejärjestelmien globaalia kieltoa.

Suomen tulee kantaa oma vastuunsa seuraavilla toimenpiteillä

- Puolustusmenojen asteittainen vähentäminen
- Aseviennin vähentäminen asteittain ja aseviennin valvonnan tiukentaminen
- Vaihtoehtoisen palvelun asteittainen laajentaminen asevelvollisuuden sijaan

Suomen tulee tarjota asiantuntemusta tai edellytyksiä luottamukselliselle vuoropuhelulle konfliktien ratkaisemiseksi. Suomen tulee kehittää valmiuksiaan osallistua kansainvälisiin siviilikriisinhallinnan tehtäviin yhdessä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Kriisinhallinnan, rauhanvälityksen ja -raken- tamisen on muodostettava johdonmukainen kokonaisuus. Tavoitteena on tukea demokra- tiaa, oikeusvaltiokehitystä sekä vapaata tie- donvälitystä. Suomen pitää toimia jatkossakin edelläkävijänä siviilikriisinhallinnan kehittä- misessä. Suomi voi toimia esikuvana lisäämällä kolmannen sektorin toimijoiden osallistumista

rauhanvälittämiseen ja rauhan edistämiseen kriisialueilla. Erilaiset kansalaisjärjestöt ja uskonnolliset toimijat voivat lisätä luottamusta kriisien osapuolten välillä tuomalla esiin arki- päivän aseettomia turvallisuusratkaisuja.

Suomella on pitkä historia toimimisesta YK:n rauhanturvajoukoissa, ja maa on kunnostautu- nut kriisinhallinnassa ja rauhanvälittämisessä. Nato-jäsenyyden ei tule estää näiden toiminta- muotojen kehittämistä.

Suomen kansainvälisenä ulko- ja turvalli- suuspoliittisena tavoitteena tulee olla ilmas- tonmuutoksen torjunta. Ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjunta edellyttää myös tarken- nuksia kauppa- ja kehityspolitiikan toiminta- tapoihin. Pariisin sopimuksen toimeenpanon tulee olla selkeä tavoite. Suomen tulee sekä omalla esimerkillään että EU:n toimintatapoja edistämällä tukea globaalia siirtymää hiilineu- traaleihin yhteiskuntiin. Varustautumisen ja puolustusvälineteollisuuden vaikutukset ilmas- tonmuutokseen ovat merkittävät. Näiden vai- kutusten vähentäminen toteutuu aseriisunnan edistyessä.

Suomen tekemän kehitysyhteistyön tulee vai- kuttaa myös muuttoliikkeen perimmäisiin syi- hin. Johdonmukainen ja laaja kehitysyhteistyö lisää maiden ja alueiden vakautta ja vähentää siten muuttoliikettä.

Inhimillinen turvallisuus edellyttää sitä, että kaikkien ihmisten arkipäivän toimintaedellytyk- set ovat kunnossa. Arjen turvallisuutta paran- netaan sosiaali- ja terveys-, koulutus- ja työl- lisyyspoliittisilla ratkaisuilla sekä edistämällä maahanmuuttajien kotoutumista ja koulutus- ja työllisyysmahdollisuuksia.

Tämä puolestaan edellyttää vuoropuhelua väestöryhmien kesken. Uskonnolliset, rotuun, kansallisuuteen, sukupuoliseen suuntautunei- suuteen ja kieleen liittyvät kysymykset eivät saa muodostua vuoropuhelun esteeksi.

Suomen tulee tukea rauhankasvatuksen laa- jentamista kaikilla koulutusasteilla ja lisätä niin empatiataitoja kuin kriittisen medialukutaidon kehittämistä. Suomen tulee kehittää aktiivi- sesti uuden viestintäteknologian hyödyntä- mistä kriisinhallinnassa ja -torjumisessa. Kehittämishankevaroja tulee suunnata sota- ja väkivaltapeliin kehittämisen sijaan peleihin, joissa etsitään väkivaltaa välttäviä ratkaisuja.

Rauhanliitto: suomalaista kansalais- toimintaa rauhan puolesta

RAUHANLIITTO ON vuonna 1907 perustettu 18 suomalaisen rauhanjärjestön kattojärjestö. Toimimme Suomen molemmilla kansalliskielillä ja koemme, että sekin on rauhantyötä – osoittaa, että voidaan toimia kahdella tai kolmellakin kielellä ja ettei kielikysymysten tarvitse olla konfliktin aihe, vaan ovat rikkaus.

TOIMIMME LAAJA-ALAISESTI kestävän rauhan ja aseistariisunnan puolesta. Edistämme konfliktien ennaltaehkäisemistä ja tuemme YK:n sopimusvaraisen kansainvälisen yhteistyön puolesta tekemää työtä.

KAMPANJOIMME INHIMILLISEN kärsimyksen vähentämiseksi. Teemme työtä asekaupan tiukemman valvonnan ja rajoittamisen puolesta sekä epäinhimillisten joukkotuhoaseiden, kuten ydinaseiden tai ”robottiaseiden” kieltämisen puolesta.

OSALLISTUMME SUOMALAISEEN, pohjoismaiseen sekä eurooppalaiseen turvallisuuspoliittiseen keskusteluun. Teemme vaikuttamistyötä eduskunnan ja ministeriöiden suuntaan, tapaamme poliittisia päättäjiä ja päätöksiä valmistelevia virkahenkilöitä. Tarjoamme taustatietoja ja tuotamme materiaaleja sekä päätöksenteon että median käyttöön. Osallistumme julkiseen keskusteluun mediassa ja sosiaalisessa mediassa.

HALUAMME EDISTÄÄ rauhankulttuuria ja tarjoamme rauhan- ja globaalikasvatusta koululaisille ja opiskelijaryhmille ja koulutamme kasvatustieteen opiskelijoita ja ammattilaisia. Ylläpidämme rauhantyön toimintakeskusta

Rauhanasemalla, jossa on puitteet myös monien ryhmien ja ihmisten rauhantyölle.

HALUAMME LISÄTÄ tietoa ja antaa kansalaisille kanavia osallistua keskusteluun.

JÄRJESTÄMME RAUHANOMAISIA mielenosoituksia, tempauksia ja yleisötapahtumia sekä tuotamme kirjoja ja lehtiä.

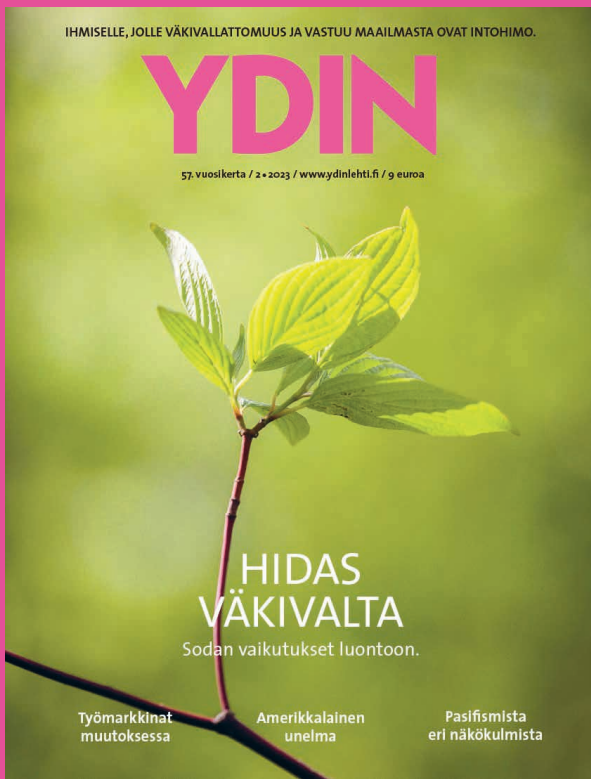
RAUHANLIITTO ON jäsenenä monessa kansainvälisessä rauhantyön järjestössä ja verkostossa. Vaikutamme muun muassa International Peace Bureauissa (IPB), maailman vanhimmassa ja laaja-alaisimmassa Nobelin rauhanpalkinnon työstään saaneessa rauhanjärjestössä.

RAUHANLIITTO TEKEE Suomessa paljon yhteistyötä myös muiden kansalaisjärjestöjen ja toimijoiden kanssa. Liitto on jäsenenä Suomen YK-liitossa, Rauhankasvatusinstituutissa, Kehitysyhteistyön kattojärjestö Fingossa, Taksvärkki ry:ssä, Laajan turvallisuuden verkostossa WISE, verkkojulkaisu julkaisevassa Maailma.net yhdistyksessä, Vastuullinen Lahjoittaminen -yhdistyksessä, Ydin-julkaisut yhdistyksessä, ajatushautomossa Safer Globe, Asia-Europe People's Forum (AEPF) Suomen verkostossa, Anna Lindh -säätiön Suomen verkostossa.

RAUHANLIITTO ON ylläpitäjä tai aktiivinen toimija useammassa yhteisessä kampanjaverkostossa, kuten autonomisten aseiden kieltöä ajavassa Stop Killer Robots Finlandissa ja ydinaseriisuntaa edistävässä ICAN Suomen verkostossa.

YDIN

ilmestyy, kun sitä tilataan.

YDIN ON MONEKSI.

Ydin-lehti lukemista rakastaville.

Ydin-podcastit niille, jotka haluavat kuunnella.

Ydin-videot niille, jotka haluavat kuunnella ja katsoa.

YDINLEHTI.FI

